

RWS BEDRIJFSVERTROUWELIJK

TER BESLISSING

Aan

De Minister

nota

Renovatie Vuurtoren Lange Jaap

Datum

27 februari 2025

Onze referentie

RWS-2025/4958

Opgesteld door

Rijkswaterstaat Bestuursstaf

Beslistermijn

10-03-2025

Bijlage(n)

1

Aanleiding

In het stenogram van het commissiedebat Wadden van 6 februari jl. is de volgende toezegging opgenomen: *“De minister informeert de Kamer in februari indien mogelijk, over de plannen voor het herstel van de vuurtoren Lange Jaap in Den Helder. Dit is een toezegging aan de heer Krul van het CDA.”*

Bijgevoegd treft u een korte brief aan de Kamer naar aanleiding van deze toezegging.

Geadviseerd besluit

- Instemmen met de Kamerbrief en deze meteen na het voorjaarsreces verzenden aan de Tweede Kamer.

Kernpunten

- Eind 2023 is de Tweede Kamer per brief geïnformeerd over de vervolgstappen ten aanzien van het herstel van de vuurtoren. Hierbij is aangegeven dat gestart wordt met de voorlopige en definitieve ontwerpfasen voor het voorkeursscenario Renoveren-Stabiliseren. Tijdens deze fasen dienen de geconstateerde onzekerheden en risico's afdoende te worden weggenomen alvorens een definitief besluit kan worden genomen. Tevens is de Tweede Kamer toen geïnformeerd dat ten behoeve van een zo spoedig mogelijke start van de uitvoering (naar verwachting in 2025), parallel de aanbesteding voor de uitvoering wordt opgestart.
- Op dit moment bevindt het project nog midden in de ontwerpfase samen met Strukton en Movares. Conform de brief van eind 2023 is nog steeds de verwachting dat dit jaar de besluitvorming tot uitvoering kan plaatsvinden.
- Het is echter niet mogelijk nu al een definitief besluit aan u voor te leggen om over te gaan tot uitvoering. Er loopt nog een aantal onderzoeken om voldoende zekerheid over de uitvoerbaarheid en borging van de constructieve veiligheid te verkrijgen. Gezien het unieke karakter van het gebruikte materiaal (gietijzer) is er beperkte kennis en ervaring met de constructie en gebruikte materialen voorhanden. Deels is dan ook aanvullende expertise nodig. Eerst moeten de nadere onderzoeken met deze experts worden afgerond.

Krachtenveld

RWS realiseert zich dat er veel geduld van omwonenden, gemeente Den Helder en andere belanghebbenden gevraagd wordt in dit dossier. Regelmatig heeft RWS contact met deze stakeholders.

Toelichting

Achtergrond

- In september 2021 heeft een inspectie van de vuurtoren Kijkduin ('Lange Jaap') in Den Helder uitgewezen dat er langere scheuren waren ontstaan in de wanden. Dit zorgde voor veel reuring in de omgeving en in de Kamer, omdat het onzeker is of de vuurtoren kan worden behouden.
- De vorige minister heeft toegezegd dat het de intentie is om de vuurtoren te renoveren, afhankelijk van het inzicht van de ingenieurs om te zien of dat technisch mogelijk is en, zo ja, op welke wijze.
- Vanwege onzekerheid over de constructieve veiligheid van de vuurtoren zijn destijds maatregelen getroffen en heeft er nader onderzoek plaatsgevonden naar de constructieve veiligheid van de vuurtoren en de mogelijke scenario's voor de toekomst. Over de voortgang van dat traject is de Kamer regelmatig geïnformeerd.
- Eind december 2023 zijn de uitkomsten van het onderzoek door ingenieursbureau Movares naar de mogelijke scenario's gedeeld met de Kamer. De conclusie was dat uitvoeringsvariant Renoveren-Stabiliseren het meest kansrijk is. Tegelijkertijd is geconstateerd dat er nog onzekerheden en risico's aanwezig zijn. RWS achtte het daarom niet verantwoord om op dat moment tot een definitief besluit te komen over dit scenario. Het is wel het scenario dat voor alle betrokkenen de voorkeur heeft, omdat daarmee het meeste recht wordt gedaan aan het behoud van de cultuurhistorische waarde.
- Eind 2023 is daarom besloten om dit voorkeursscenario verder uit te werken in een voorlopig en definitief ontwerp waarin deze restrisico's worden meegenomen. RWS heeft hiervoor in 2024 de gunning toegekend aan Strukton. Het proces is inmiddels gevorderd tot de ontwerpfase.
- Na de technische ontwerpfase zal duidelijk zijn of renovatie ook daadwerkelijk uitvoerbaar, constructief veilig en financieel haalbaar is. Het besluit hierover zal dan voorgelegd worden aan de Minister. Dit zal nog steeds naar verwachting, in lijn met de planning zoals gemeld aan de Kamer, in 2025 plaatsvinden.
- Naast de vuurtoren Kijkduin in Den Helder zijn er nog twee gietijzeren vuurtorens in beheer bij RWS, namelijk de vuurtorens op Scheveningen en Westkapelle Laag. Deze twee vuurtorens zijn op dezelfde wijze gebouwd en kennen – in mindere mate – vergelijkbare problematiek als de vuurtoren Kijkduin. Het risico dat de voorkeursoptie niet haalbaar is, is voor deze vuurtorens kleiner. RWS zal op basis van de ervaring die opgedaan wordt bij het ontwerpen van de vuurtoren Kijkduin, de twee andere gietijzeren vuurtorens zo mogelijk parallel of aansluitend laten renoveren.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Datum

27 februari 2025

Onze referentie

RWS-2025/4958

Bijlage(n)

1

Aan

De Minister